

het opvoeren van een reconstructie. Beide vallen evenmin werkelijk te verwoorden door het vertellen van anekdotes uit het werkproces of het verklaren daarvan. Het paradoxale is dat ook het opvoeren, vertellen en verklaren steeds een soort herinnering zijn of omvatten, namelijk die van het werkproces. Herinneringen kunnen echter enkel dankzij deze voorvallen verspreiding krijgen. Ook hier is herhaling onvermijdelijk en dus ook het gedurig variëren en herconstrueren.

Bij dit alles zijn het bewaren van een cho-

reografie en mijn leren zeer welgekomen effecten. Maar waar het eigenlijk om gaat, is het menselijke dat zich bij de overdracht van herinneringen afspeelt. Waltraud Luley helpt mij een dans die mij fascineert te dansen. Zij heeft de mogelijkheid om de dansen van een vriendin te herinneren en te bestuderen. Tezamen helpen we de dansen aan een nieuw leven. Zij vertelt tijdens de koffiepauze hoe de koffie in de jaren zestig gewoonlijk heel sterk werd klaargemaakt. Koffie om doden op te wekken. In zekere zin is het dat wat wij in ons werk

doen: wat totnogtoe voor dood werd gehouden door het bezweren van het herinneren, repeteren en herhalen opnieuw beleven. Herinneringen *van* lichamen gaan een relatie aan met herinneringen *aan* lichamen, en omgekeerd: lichamelijke herinnering – herinnerde lichamelijkeheid.

vertaling uit het Duits: Rudi Laermans

Op zoek naar
...ruimte?

Wij bieden u een
pasklare en betaalbare
oplossing voor uw theater-, dans-
of muziekvoorstellingen,
repetities, tentoonstellingen,
workshops, colloquia,
vergaderingen
...

Vlaams Centrum voor Amateurkunsten
Veeweydestraat 24-26
te 1070 Brussel

Info? 02/555 06 00
Diane Mandelings, coördinator infrastructuur VCA

